

1. เรื่อง การพัฒนาระบบกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น (Development of a system for monitoring and evaluating performance Division of School health)
2. ชื่อ – นามสกุล : นางสาวชิตชนก ปลื้มปรีดี
3. ชื่อหน่วยงาน : กองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น กรมอนามัย
4. หลักการและเหตุผล

รัฐบาลมีนโยบายภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี สู่เป้าหมาย มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามแผนแม่บทการพัฒนา ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต กองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น กรมอนามัย เป็นหน่วยงานที่มีพันธกิจสำคัญในการส่งเสริม สุขภาพวัยเรียนวัยรุ่น เพื่อมุ่งให้เด็กวัยเรียนวัยรุ่นมีความรู้และทักษะ ในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น การพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะความสามารถที่สอดคล้อง กับทักษะในศตวรรษที่ 21 เก่ง ดี มีทักษะ แข็งแรง ด้วยหลัก ๔ H (Head Heart Hand Health) เป็นกลไกความ ร่วมมือสำคัญในการพัฒนาเด็กไทยรุ่นใหม่ให้มีความคิดดี ความรู้ดี ก้าวสู่การเป็นเยาวชนที่ดี มีคุณภาพ มีการเรียนรู้ที่ดี แต่ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาในด้านการทรัพยากรมนุษย์ที่ทำนาย โดยเฉพาะในเด็กกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น ที่มีปัญหาด้านสุขภาพ ในหลากหลายมิติ ทั้งปัญหาภาวะอ้วนซึ่งมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น สูงดีสมส่วนมีแนวโน้มลดลง ปัญหาการท้องก่อนวัยอันควร ปัญหาสุขภาพจิต และปัญหาความรุนแรงที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ กองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น เป็นกลุ่มงานที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยการติดตามและประเมินผลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการ ขับเคลื่อนงาน เพื่อช่วยให้ทราบว่าโครงการที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และมีประสิทธิภาพเพียงใด ผลจากการติดตามและประเมินผล จะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางในการ ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ช่วยให้การบริหารแผนงานและโครงการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กองอนามัยวัยเรียน วัยรุ่นเป็นหน่วยงานจัดตั้งใหม่ของกรมอนามัย ที่เพิ่งก่อตั้งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ส่งผลให้หน่วยงานยังขาด ระบบกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ จึงมีแนวคิดในการพัฒนา ระบบการกำกับติดตาม และประเมินผลขึ้น เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการของ หน่วยงาน ลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน ทั้งนี้เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของกองกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น เป็นไปอย่างต่อเนื่องมีประสิทธิภาพประสิทธิภาพสูงสุด ตอบสนองต่อนโยบายและพันธกิจของกรมอนามัย และแผน ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ที่ได้กำหนดไว้

5. วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและงบประมาณกองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น
2. เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดร้อยละความสำเร็จของการปฏิบัติงานตามแผน
3. เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่สำคัญประจำปี 2567 ของกองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น

6. ขั้นตอนการดำเนินงาน

6.1 ขอบเขตการกำกับติดตามและประเมินผล

1. กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปี 2567 กองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น
2. กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามที่กรมอนามัยกำหนด ได้แก่ ระบบ DOC และระบบ e-MENSER นโยบายผู้บริหาร แผนกลยุทธ์ส่งเสริมสุขภาพ และตัวชี้วัดคำรับรองการปฏิบัติราชการ

6.2 ขั้นตอนการพัฒนาระบบ

การศึกษาครั้งนี้ใช้รูปแบบ “Routine to Research” (R2R) ประยุกต์หลักการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) ของเดมมิ่ง (Deming’s cycle) เป็นซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. Plan เป็นขั้นตอนการวางแผนเพื่อเลือกปัญหา ตั้งเป้าหมาย และ วางแผนแก้ปัญหา

โดยได้กำหนดโจทย์ปัญหาการวิจัย ศึกษากระบวนการกำกับ ติดตาม และประเมินผลของกรมอนามัย การทบทวน เอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยเป้าหมายในการพัฒนาระบบครั้งนี้ คือ การพัฒนาระบบติดตามและประเมินผล ที่สามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพสำหรับ ลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน

2. Do เป็นขั้นตอนการออกแบบและพัฒนา

(1) กำหนดความต้องการในการใช้งานระบบ โดยระบบที่สร้างขึ้นจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การรายงานผลการดำเนินงานมีความสะดวก ลดความซ้ำซ้อนของการทำงาน
- สามารถนำข้อมูลจากในระบบมาใช้ในการกำกับติดตามผลการดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) การพัฒนาระบบติดตามและประเมินผล ตามแบบกรอบแนวคิดและรูปแบบที่กำหนดไว้

(3) การชี้แจงการใช้ระบบกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น แก่

นักวิชาการในการประชุมประจำเดือนกองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น

(4) การทดลองใช้งานระบบ

3. Check เป็นขั้นตอนการตรวจสอบเพื่อปรับปรุงระบบให้มีความสมบูรณ์.

4. Action เป็นขั้นตอนของการเปิดใช้งานกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น

โดยผลการศึกษา ทำให้ได้ระบบกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น ที่ประกอบไปด้วยระบบกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและการใช้จ่ายงบประมาณ การกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามที่กรมอนามัยกำหนด ได้แก่ ระบบ DOC และระบบ e-MENSER นโยบายผู้บริหาร แผนกลยุทธ์ส่งเสริมสุขภาพ และตัวชี้วัดการรับรองการปฏิบัติราชการ โดยกำหนดบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

1. นักวิชาการผู้รับผิดชอบงานโครงการ มีบทบาทการดำเนินงานดังนี้

- การจัดทำโครงการและแผนปฏิบัติการ
- การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการ
- รายงานผลการดำเนินงานในระบบแบบฟอร์มที่กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์กำหนดเพื่อรายงานในที่ประชุมประจำเดือนกองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น
- การวิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินงานรายไตรมาสเพื่อนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ e-MENSER

2. กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์กองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น

- จัดทำแบบฟอร์มเพื่อใช้ในการกำกับติดตามผลการดำเนินงาน
- วิเคราะห์ ส่งเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำข้อมูลรายงานเข้าสู่ระบบ DOC กรมอนามัย
- ตรวจสอบ/แจ้งเตือน การดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการของหน่วยงานตามตัวชี้วัด 2.4
- สรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณกองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น
- ประสานการดำเนินงานร่วมกับ กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์สำนักส่งเสริมสุขภาพ
- ตรวจสอบการรายงานผลรายไตรมาส ในระบบ e-MENSER ก่อนแจ้งผู้บริหารอนุมัติการรายงานผล (M7)
- สรุปผลการดำเนินงานในภาพ จัดทำข้อมูลรวมเพื่อเสนอต่อผู้บริหาร/คณะกรรมการต่างๆที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการวางแผนและประเมินผล คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ส่งเสริมสุขภาพกลุ่มที่ 2 กลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม กลุ่มที่ 1 กลุ่มส่งเสริมสุขภาพ และการรายงานตามที่กองแผนงานกำหนด โดยมีรายละเอียดดังภาพที่ 1

7. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ กองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น พัฒนาระบบกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน กองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น โดยครอบคลุมการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและงบประมาณกองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น การดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่สำคัญ โดยเชื่อมโยงกับระบบการรายงานผลการดำเนินงานและตัวชี้วัดการคุ้มครองการปฏิบัติราชการ ตามระบบ DOC ของกรมอนามัย และระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (e-MENSCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของกองกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุด ตอบสนองต่อนโยบายและพันธกิจของกรมอนามัย และแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการประเมินผลการใช้งานระบบระบบกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำข้อมูลกลับมาปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8. ช่องทางการเผยแพร่

เวทีการประชุมกองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น

.....